

KLASA:025-03/24-03/0003
URBROJ:330-01-04-24-2
Zagreb, 25. siječnja 2024.

Na temelju članka 16. Poslovnika o radu Vijeća Hrvatske ljekarničke komore, Vijeće Komore je na svojoj 2. elektroničkoj sjednici Vijeća Hrvatske ljekarničke komore dana 25. siječnja 2024. donijelo sljedeće

AUTENTIČNO TUMAČENJE

I

MIŠLJENJE

Opći akt: Odluka o načinu oblikovanja maloprodajnih cijena lijekova i drugih sredstava koji nisu predmet ugovaranja s Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje ("Narodne novine" br. 38/07., 85/07., 138/08., 80/16., dalje u tekstu: Odluka)

Odredba: „Maloprodajne diferencirane marže za lijekove u slobodnoj prodaji od 10 - 35% ne primjenjuju se na lijekove koji sukladno rješenju Agencije za lijekove i medicinske proizvode mogu biti u prometu u specijaliziranim prodavaonicama na malo lijekovima (lijekovi s režimom izdavanja BRX).“

Pitanja:

1. Podrazumijeva li navedena odredba da se Odluka u cijelosti odnosi samo i isključivo na ljekarne ili se Odluka odnosi kako na ljekarne tako i na specijalizirane prodavaonice na malo lijekovima?
2. Ako je utvrđeno da se Odluka primjenjuje i na ljekarne i na specijalizirane prodavaonice, znači li to da se na specijalizirane prodavaonice primjenjuju odredbe o minimalnom i maksimalnom iznosu marži iz prvog dijela trećeg odlomka s obzirom na to da je u drugom dijelu istog odlomka isključena primjena diferencirane marže na lijekove i medicinske proizvode koji se prodaju u specijaliziranim prodavaonicama?
3. Ako se odluka u potpunosti ne primjenjuje na specijalizirane prodavaonice, postoji li onda ograničenje iznosa marže koji specijalizirane prodavaonice mogu primijeniti na lijekove koji se prodaju?

Tumačenje:

1. U odnosu na prvo pitanje, Odluka se u cijelosti odnosi samo i isključivo na ljekarne, i ne odnosi se na specijalizirane prodavaonice na malo lijekovima. Odlukom se utvrđuje način oblikovanja maloprodajnih cijena lijekova koji nisu predmet ugovaranja s Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje, a u prometu su u ljekarni. Naime, Hrvatska ljekarnička komora

nadležna je za sva pitanja koja se tiču ljekarničke djelatnosti, a ona se obavlja u ljekarnama i ljekarničkim depoima, te, dijelom, u galenskim laboratorijima i laboratorijima za provjeru kakvoće galenskih pripravaka i identifikaciju ljekovitih tvari, sukladno članku 8. Zakona o ljekarništvu ("Narodne novine" br. 121/03., 142/06., 35/08., 117/08.). U specijaliziranim prodavaonicama za promet na malo lijekovima obavlja se trgovačka, a ne ljekarnička djelatnost, te je za njihov rad i davanje dozvole za rad nadležna Agencija za lijekove i medicinske proizvode (dalje: HALMED). Dodatno, HALMED na svojoj internetskoj stranici objavljuje listu lijekova koji imaju odobrenje za stavljanje u promet u Republici Hrvatskoj s obzirom na način i mjesto izdavanja.

2. U odnosu na drugo pitanje, Odluka se ne primjenjuje na specijalizirane prodavaonice na malo lijekovima.
3. U odnosu na treće pitanje, Hrvatska ljekarnička komora nije nadležna za određivanje i ograničenje iznosa marže koji specijalizirane prodavaonice mogu primijeniti na lijekove koje prodaju.

Mišljenje i stav Vijeća Komore:

Nastavno na navedeno, Vijeće Hrvatske ljekarničke komore jednoglasno je donijelo mišljenje i stav o navedenom:

Ljekarništvo je dio zdravstvenog sustava Republike Hrvatske. Zdravstveni sustav i zdravstvena zaštita stanovništva Republike Hrvatske provodi se na načelima sveobuhvatnosti, kontinuiranosti, dostupnosti i cjelovitog pristupa u primarnoj zdravstvenoj zaštiti, specijaliziranog pristupa u specijalističko-konzilijarnoj i bolničkoj zdravstvenoj zaštiti te na načelima supsidijarnosti i funkcionalne integracije.

Dostupnost zdravstvene zaštite ostvaruje se takvim rasporedom zdravstvenih ustanova, trgovačkih društava koja obavljaju zdravstvenu djelatnost i zdravstvenih radnika na području Republike Hrvatske koji će omogućiti stanovništvu podjednake uvjete zdravstvene zaštite, osobito na primarnoj razini zdravstvene djelatnosti. Dostupnost zdravstvene zaštite na svom području jedinica područne (regionalne) samouprave odnosno Grad Zagreb u suradnji s jedinicama lokalne samouprave osigurava koordiniranjem i organiziranjem rada svih pravnih i fizičkih osoba koje na njezinu području obavljaju zdravstvenu djelatnost te sudjelovanjem u osiguravanju sredstava za provođenje zdravstvene zaštite na svom području.

U ostvarivanju zdravstvene zaštite svaka osoba ima pravo na jednakost u cjelokupnom postupku ostvarivanja zdravstvene zaštite i zdravstvenu uslugu standardizirane kvalitete i jednakog sadržaja, sukladno Zakonu o zdravstvenoj zaštiti.

U tom smislu donesena je odredba Zakona o ljekarništvu koja omogućuje Hrvatskoj ljekarničkoj komori da utvrđuje način oblikovanja maloprodajnih cijena lijekova i drugih sredstava koji nisu predmet ugovaranja sa Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje. Na taj način Hrvatska ljekarnička komora omogućava svim građanima da imaju, u financijskom smislu, jednak pristup lijekovima koji nisu predmet ugovaranja s HZZO-om. Također, na taj način Komora osigurava stabilnost cijena bezreceptnih lijekova na cijelom

području Republike Hrvatske, kako u atraktivnim urbanim sredinama tako i u neprofitabilnim i teško dostupnim ruralnim sredinama.

Ta jednakost u ostvarivanju zdravstvene zaštite narušena je kad je omogućeno osnivanje specijaliziranih prodavaonica za prodaju lijekova koje su pod nadzorom HALMEDA i na koje se ne primjenjuju propisi koji uređuju ljekarničku djelatnost, kao ni propisi Komore.

Lijek nije roba koju kupac dobrovoljno izabire, već njegovo izdavanje odnosno prodaja ovisi o mišljenju liječnika i magistra farmacije koji poznaju svojstva lijeka i njegov utjecaj na bolesti određenog pacijenta. Zato magistar farmacije u ljekarni provodi savjetovanje u vezi propisivanja, odnosno pravilne primjene lijekova, kao i medicinskih, homeopatskih i dijetetskih proizvoda.

U slučaju slobodnog tržišnog reguliranja marži na bezreceptne lijekove – izostat će mehanizam sprječavanja da određeni lijek u financijski neprofitabilnim područjima pacijenti plaćaju dvostruko više zbog toga što je trošak distribucije ili radne snage dvostruko veći nego u financijski profitabilnim područjima, što bi bilo u suprotnosti s načelom dostupnosti i jednakosti u zdravstvenoj zaštiti.

Cilj je i namjera Hrvatske ljekarničke komore, sukladno načelima zdravstvene zaštite utvrđenima Zakonom o zdravstvenoj zaštiti, izjednačavanje cijene lijekova za pacijente neovisno o mjestu izdavanja lijeka.

S tim u vezi, Vijeće je mišljenja da bi cijena lijeka trebala biti jednaka za sve pacijente, neovisno o mjestu na kojem se taj lijek izdaje.

Predsjednica Vijeća HLJK

Marija Vinković, mag. pharm.
Marija Vinković

